

Paper

Profielen voor instroom naar jeugdhulp, in de gemeente Heerlen

Lydia Geijtenbeek
Manon Joosten
Daniëlle Otten
Hanneke Posthumus

Mei 2019

1. Managementsamenvatting

Aanleiding

Het aandeel jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt is in Heerlen al jaren één van de hoogste van alle gemeentes in Nederland. In 2018 ontving ruim 18 procent van de Heerlense jeugdigen¹ jeugdhulp, ten opzichte 12 procent in Nederland². De gemeente Heerlen vindt het belangrijk dat kinderen gezond en veilig opgroeien. Preventie heeft een hoge prioriteit binnen het gemeentelijk jeugdbeleid. In dit kader is het belangrijk om vroegtijdig te weten welke jeugdigen nu wellicht geen jeugdhulp ontvangen, maar wel een hoog risico hebben om in te stromen naar jeugdhulp.

Aanpak

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft in opdracht van de gemeente Heerlen daarom onderzocht welke (combinaties van) kenmerken samenhangen met instroom naar jeugdhulp. Dit onderzoek bestaat uit twee delen. In het eerste deel zijn data geanalyseerd, om patronen te herkennen bij jeugdigen die instromen naar jeugdhulp. Omdat voor het herkennen van patronen veel data nodig zijn, is dit deel van het onderzoek gebaseerd op alle jeugdigen in Nederland. Het uitgangspunt was het jaar 2015, omdat het CBS over dat jaar veel relevante landelijke gegevens beschikbaar heeft. Uit deze patronen zijn profielen samengesteld van jeugdigen met een duidelijk hogere of juist lagere kans dan gemiddeld om in te stromen naar jeugdhulp. Met behulp van inzichten uit de praktijk en het beleidsveld zijn aanvullende variabelen geselecteerd. In het tweede deel van het onderzoek zijn de Heerlense jeugdigen ingedeeld volgens de opgestelde profielen, en is aan de hand hiervan een beeld geschetst van het instroomrisico van Heerlense jeugdigen. In beide fasen van dit onderzoek was er afstemming met medewerkers van de gemeente³, zodat het onderzoek aansluit bij de praktijk van jeugdhulp in de gemeente Heerlen.

Uitkomsten

Uit het onderzoek komen vijf profielen van jeugdigen naar voren met een hoge kans om in te stromen naar jeugdhulp, en nog eens vier profielen van jeugdigen met een laag instroomrisico.

- Hoog-instroomprofiel 1: Jeugdbescherming⁴
- Hoog-instroomprofiel 2: Vader niet in huishouden, ouder met GGZ-traject
- Hoog-instroomprofiel 3: Vader niet in huishouden, slachtoffer misdrijf
- Hoog-instroomprofiel 4: Jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid
- Hoog-instroomprofiel 5: Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen
- Laag-instroomprofiel 1: Kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden
- Laag-instroomprofiel 2: Meisjes 3-5 jaar, hoog huishoudinkomen
- Laag-instroomprofiel 3: Jongeren 17 jaar, vader in huishouden
- Laag-instroomprofiel 4: Jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders

Van alle Heerlense jeugdigen valt 18 procent onder één van deze hoog-instroomprofielen, en 21 procent in een laag-instroomprofiel. De profielen blijken goed van toepassing op Heerlen, want terwijl onder alle Heerlense jeugdigen de instroom naar jeugdhulp 7 procent was, was deze instroom onder jeugdigen met een hoog-instroomprofiel maar liefst 15 procent, en onder jeugdigen in een laag-instroomprofiel slechts 2 procent. Bovendien geldt dat twee op de vijf jeugdigen die instromen

¹ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

² Bron: StatLine, zie <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82972NED/table?dl=1F601>

³ Namelijk Jacqueline Goossens (strategisch beleidsadviseur jeugd), Rianne Dierx (procesbegeleider 3D), Gladys Cools-Tummers (senior adviseur onderzoek & statistiek). Het CBS dankt hen voor hun bijdrage en de prettige samenwerking.

⁴ Nota bene: profiel H1 heeft weliswaar het hoogste aandeel instroom, maar is minder informatief en minder relevant, doordat jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel al in beeld zijn bij de gemeente.

naar jeugdhulp ook daadwerkelijk in één van deze vijf hoog-instroomprofielen zaten; voor een dergelijk onderzoek is dit een hoog aandeel.

Conclusies

Uit de analyses, de resulterende profielen, en de verdeling van deze profielen over Heerlense jeugdigen volgen deze conclusies:

- Met behulp van deze profielen (op basis van administratieve gegevens, die grotendeels bij de gemeente Heerlen bekend zijn) kan een groot deel van de instroom naar jeugdhulp vooraf herkend worden.
- De profielen zijn niet gelijkmatig verdeeld over de buurten⁵, en elke buurt kenmerkt zich door een eigen combinatie van profielen. Dit biedt kansen voor een buurtgerichte aanpak.
- De hoog-instroomprofielen komen in Heerlen relatief vaker voor dan in heel Nederland, en de laag-instroomprofielen relatief minder. Dit betekent dat het hoge aandeel jeugdhulp in Heerlen voor een belangrijk volgt uit de samenstelling van de Heerlense bevolking.
- Naast de profielen, berekent het algoritme welke kenmerken het meest bepalend⁶ zijn. Een hoge instroom naar jeugdhulp blijkt vooral⁷ samen te hangen met: leeftijd (vooral 6-10 jarigen), juridische vader hoort niet tot het huishouden van de jeugdige⁸, schooltype (vooral vmbo-b/k en vmbo-g/t) en afhankelijkheid van een bijstandsuitkering. Deze factoren geven inzicht in welke jeugdigen mogelijk hulp nodig hebben.

⁵ Volgens de standaard CBS indeling zijn dit wijken en niet buurten. In dit rapport spreken we echter van buurten, om aan te sluiten bij de gebruikelijke benaming in Heerlen.

⁶ De analyse bepaalt voor elke variabele het belang aan de hand van het vermogen om instroom van niet-instroom te onderscheiden. Niet al deze factoren komen uiteindelijk in een profiel terecht.

⁷ We laten hier GGZ-trajecten van jeugdigen en jeugdbescherming buiten beschouwing, omdat deze jeugdigen al bekend zijn bij de gemeente.

⁸ Dit kan betekenen dat de vader elders woont, overleden is, of onbekend is.

Inhoudsopgave

1.	Managementsamenvatting	2
2.	Inleiding	5
2.1	Aanleiding	5
2.2	Doel van dit onderzoek	5
2.3	Methode en aanpak	5
2.4	Leeswijzer	8
3.	Overzicht van de profielen	9
3.1	Profielen met hoge of lage instroom	9
3.2	Profielen met hoog-instroomrisico	9
3.3	Profielen met laag instroomrisico	10
3.4	Belangrijkste kenmerken voor instroom	11
4.	Heerlense jeugdigen per profiel	13
4.1	Hoog-instroomprofiel H1: jeugdbescherming	13
4.2	Hoog-instroomprofiel H2: vader niet in huishouden, ouder met GGZ-traject	14
4.3	Hoog-instroomprofiel H3: vader niet in huishouden, slachtoffer misdrijf	15
4.4	Hoog-instroomprofiel H4: jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid	16
4.5	Hoog-instroomprofiel H5 'Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen'	17
4.6	Laag-instroomprofiel L1: kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden	18
4.7	Laag-instroomprofiel L2: meisjes 3-5 jaar, hoger huishoudinkomen	19
4.8	Laag-instroomprofiel L3 'Jongere 17 jaar, vader in huishouden'	20
4.9	Laag-instroomprofiel L4: jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders	21
5.	Conclusies en aanbevelingen	23
5.1	Conclusies	23
5.2	Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	24
6.	Bijlagen	25
6.1	Technische toelichting bij het gebruikte algoritme	25
6.2	Gebruikte kenmerken van kind, huishouden en ouders	25
6.3	Overzicht profielen	28
6.4	Overzicht buurten	31

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

De gemeente Heerlen vindt het belangrijk dat kinderen gezond en veilig opgroeien, zich optimaal kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren. In haar missie staat dan ook: “Daar waar het kinderen betreft, gaat het belang van het kind boven alles”. Voor de bestuursperiode 2018-2022 heeft Heerlen zich onder meer tot doel gesteld extra aandacht te geven aan haar jeugdige inwoners en gezinnen. Jeugdhulp speelt hierin een belangrijke rol. Bovendien is het aandeel jeugdigen in Heerlen dat jeugdhulp ontvangt al jaren één van de hoogste van alle gemeentes in Nederland. In de eerste helft van 2018 ontving ruim 18 procent van de Heerlense jeugdigen tot 18 jaar jeugdhulp, ten opzichte van 12 procent gemiddeld in Nederland².

De gemeente Heerlen heeft jeugdigen die jeugdhulp ontvangen in beeld, en probeert haar jeugdhulp zo goed mogelijk op deze groep af te stemmen. Het liefst zou de gemeente deze jeugdigen eerder helpen, wanneer de problemen nog relatief klein zijn. Om haar ambities te realiseren heeft de gemeente Heerlen gegevens nodig over jeugdigen met een hoog risico om in te stromen naar jeugdhulp, nog voordat deze daadwerkelijk jeugdhulp krijgen.

2.2 Doel van dit onderzoek

Dit onderzoek beantwoordt de vraag “Welke jeugdigen in Heerlen hebben een hoog risico om in te stromen naar jeugdhulp?”. Hiertoe analyseert het CBS de patronen van instroom naar jeugdhulp in heel Nederland, en vertaalt deze naar de Heerlense situatie. Een antwoord op deze vraag geeft de volgende inzichten:

1. Als jeugdigen met een hoog instroomrisico in beeld zijn, is het misschien mogelijk om ze te benaderen en helpen vóórdat ze formele hulp nodig hebben. In een vroeger stadium zijn de problemen wellicht kleiner, en beter op te lossen.
2. Als bekend is welke jeugdigen in Heerlen een hoog instroomrisico hebben, kan de gemeente beter inschatten wat voor soort jeugdhulp er de komende periode nodig is, en hier alvast op voorsorteren in het beleid.
3. Door verschillen in instroom tussen Heerlense buurten in kaart te brengen, kan de toekomstige jeugdhulp bovendien beter afgestemd worden op lokale behoeftes.
4. Tot slot geeft een vergelijking tussen Heerlen en heel Nederland inzicht in de factoren die mogelijk bijdragen aan de relatief hoge instroom naar jeugdhulp in Heerlen.

2.3 Methode en aanpak

Voor dit onderzoek heeft het CBS administratieve data gebruikt van alle Nederlandse jeugdigen om patronen te herkennen, hieruit profielen gevormd van jeugdigen met een hoog of juist laag risico om in te stromen naar jeugdhulp, en deze vervolgens toegepast op de Heerlense situatie. Om te zorgen dat het onderzoek aansluit bij de praktijk van jeugdhulp in Heerlen, was er een aantal keer uitgebreid overleg tussen de CBS onderzoekers en medewerkers van de gemeente Heerlen.

Van Nederland in 2015, tot Heerlen anno nu

In dit onderzoek zijn we geïnteresseerd in algemene patronen, en niet in uitzonderingen. Om patronen te kunnen onderscheiden zijn echter grote aantallen nodig. Daarom was het uitgangspunt van dit onderzoek *alle jeugdigen in Nederland*. De patronen die hierbij zichtbaar worden, gebruiken we vervolgens om een beeld te schetsen van *de jeugdigen in Heerlen*. Verder verwachten we dat de patronen die we onderzoeken relatief stabiel zijn in de tijd. Hierdoor is het peiljaar van het

onderzoek minder relevant. Omdat er voor 2015 een aantal aanvullende gegevens beschikbaar zijn, was dit het referentiejaar. Omdat we echter kijken naar patronen, is het uitgangspunt dat de uiteindelijke profielen algemeen geldig zijn, ook voor latere jaren.

De populatie voor dit onderzoek bestaat uit alle jeugdigen van 0 tot en met 17 jaar, die op 1 januari 2015 stonden ingeschreven bij een Nederlandse gemeente. Onder deze jeugdigen hebben we gekeken wie er instroomt naar jeugdhulp. Instroom betekent hier dat de jeugdige tussen 2 januari⁹ en 31 december 2015 jeugdhulp had, en daarvoor minimaal één dag geen jeugdhulp had.

Algoritme en profielen

Voor het verdelen van jeugdigen in groepen met veel of weinig instroom hebben we een classificatieboom-algoritme gebruikt. Dit algoritme bekijkt, alle vooraf bepaalde achtergrondkenmerken van jeugdigen (zoals leeftijd, gezinssituatie, inkomen van de ouders; zie sectie 6.2 voor een volledig overzicht), en berekent welk kenmerk het beste groepen met veel of juist weinig instromers onderscheidt. Als bijvoorbeeld blijkt dat jongens en meisjes ongeveer even vaak instromen naar jeugdhulp, maar kinderen onder de 5 bijna niet instromen, dan zal het algoritme de groep opsplitsen op leeftijd, en niet op geslacht.

Op deze manier wordt elke groep steeds verder opgesplitst, op het kenmerk dat bij die groep het beste instromers van niet-instromers onderscheidt. Het algoritme gaat net zolang door totdat er geen enkel kenmerk meer is dat substantieel bijdraagt aan het onderscheid tussen wel of geen instroom naar jeugdhulp. Bovendien stopt het algoritme als de groepen te klein dreigen te worden, zodat elke groep voldoende¹⁰ jeugdigen bevat om statistieken te maken.

Wanneer het algoritme alle jeugdigen ingedeeld heeft in groepen met veel of weinig instroom, selecteren we groepen met een opvallend hoge of juist lage instroom. Deze noemen we *profielen*. Groepen jeugdigen waar de instroom naar jeugdhulp minstens tweemaal¹¹ zo hoog is als gemiddeld in Nederland noemen we een *hoog-instroom profiel*. Groepen waarbij de instroom lager dan de helft is van het gemiddelde noemen we *laag-instroom profiel*. Deze profielen vormen de kern van dit onderzoek.

Achtergrondkenmerken van jeugdigen

In dit onderzoek wordt een grote hoeveelheid achtergrondkenmerken gebruikt, waaronder leeftijd, opleidingsniveau, en woonsituatie. Het vertrekpunt voor dit onderzoek was het longitudinale bestand over het sociaal domein, dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft samengesteld in opdracht van VNG Realisatie¹². Dit bestand combineert informatie over het gebruik van regelingen in het sociaal domein met achtergrondkenmerken van personen (zoals leeftijd, opleidingsniveau of woonsituatie) en zogenaamde *life events* (zoals verhuizing, slachtofferschap van een misdrijf, of het halen van een diploma) die mogelijk samenhangen met een beroep op regelingen in het sociaal domein. Deze dataset is aangevuld met variabelen waarvan medewerkers van de gemeente Heerlen verwachten dat ze relevant zijn, waaronder eigenschappen van de ouders van de jeugdige. In de volgende paragraaf worden deze benoemd. Zie sectie 6.2 voor een complete lijst van alle variabelen die gebruikt zijn.

Bij de selectie van kenmerken spelen twee uitgangspunten een rol:

1. De data van het kenmerk moeten voor (bijna) alle Nederlandse jeugdigen beschikbaar zijn.

⁹ Omdat de invoering van de decentralisatie per 1-1-2015 mogelijk heeft geleid tot administratieve correcties, hebben we trajecten die beginnen op 1 januari niet als instroom geteld.

¹⁰ We hanteren hierbij een minimum van 20 jeugdigen in Heerlen, wat neerkomt op ongeveer 6000 jeugdigen in Nederland.

¹¹ De gemiddelde instroom naar jeugdhulp in Nederland was 4,7 procent in 2015, zie hoofdstuk 3. We tellen groepen die ongeveer tweemaal zo hoog zijn als 'hoge instroom', en tweemaal zo laag als 'lage instroom'. Zodoende tellen groepen met een instroom boven de 9 procent als 'hoge instroom', en onder de 2,5 procent als 'lage instroom'.

¹² Een toelichting op dit project staat op de CBS website: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2018/13/longitudinale-analyse-sociaal-domein-2015>.

2. Achtergrondkenmerken waarvan bekend is dat ze van invloed zijn op het welzijn van jeugdigen, moeten zo veel mogelijk opgenomen worden.

Deze twee uitgangspunten zijn niet altijd verenigbaar. Zo zijn meldingen van kindermishandeling in het kader van 'Veilig thuis' zeer relevant, maar konden we deze niet gebruiken in dit onderzoek omdat de kwaliteit van de registratie in 2014-2015 nog onvoldoende was. Gegevens uit enquêtes zijn altijd slechts voor een beperkte groep beschikbaar, en daardoor ook niet bruikbaar bij dit onderzoek.

Inhoudelijke keuzes en aanpassingen

De kaders van dit onderzoek, zoals de populatie, het peiljaar, en het soort algoritme, waren vooraf vastgesteld. Daarnaast was er ruimte om samen met medewerkers van de gemeente Heerlen³ af te stemmen hoe het onderzoek beter aan kon sluiten bij de kennis en behoeftes van de gemeente Heerlen. Dit leidde onder meer tot de volgende keuzes:

- *Doelvariabele is instroom.* Er is gekozen voor profielen met hoge instroom en niet voor bestaande jeugdhulp, omdat jeugdigen met bestaande jeugdhulp al in beeld zijn. Inzicht in instroom geeft meer kansen voor preventief beleid.
- *Relevante variabelen toegevoegd.* Het gaat om: of het kind bij juridische vader of moeder woont, wat de leeftijd van de natuurlijke moeder was bij geboorte van het kind, het hoogste opleidingsniveau van de ouders, of de ouders bijstand, schuldhulpverlening of wmo ontvangen, of een ouder gedetineerd is geweest, of een ouder deelneemt aan een GGZ-traject, of ouders gescheiden zijn en wanneer, en of ouders op verschillende adressen zijn gaan wonen.
- *Niet-relevante variabelen verwijderd.* In het bestand zat een groot aantal variabelen die niet relevant zijn op jeugdigen, zoals wmo-gebruik van de jeugdige, echtscheidingen van de jeugdige, of pensioeninkomen.
- *Profielen met lage instroom.* Op verzoek van de gemeente Heerlen zijn ook lage-instroomprofielen geïdentificeerd. Deze geven namelijk inzicht welke kenmerken jeugdigen 'beschermen' tegen instroom in jeugdhulp. Preventief beleid zou kunnen betekenen dat je jeugdigen de kans geeft om meer kenmerken te krijgen van een 'laag' profiel, voor zover dat mogelijk is.
- *Eenvoudige profielen.* Een profiel op basis van te veel kenmerken is moeilijk te begrijpen en slecht te generaliseren. In dit project hebben we op drie manieren geprobeerd om de profielen begrijpelijk te houden. Allereerst is het algoritme zodanig ingesteld dat een profiel maximaal 10 kenmerken kan bevatten. Daarnaast hebben we bij de selectie van profielen een voorkeur gegeven voor eenvoudigere profielen¹³. Tot slot is voor de naamgeving van de profielen een selectie gemaakt van de 1, 2 of 3 meest bepalende¹⁴ kenmerken voor het profiel.
- *Geen GGZ-profiel.* Het algoritme vindt als eerste een profiel van jeugdigen met een GGZ-traject. Omdat deze echter, op administratieve afwijkingen na, allemaal ook jeugdhulp ontvangen is dit profiel niet relevant in dit onderzoek. Daarom hebben we deze zo veel mogelijk buiten beschouwing gelaten. Voor jeugdbescherming geldt iets vergelijkbaars: de meeste jeugdigen met jeugdbescherming ontvangen jeugdhulp of stromen in naar jeugdhulp. Omdat dit hier echter niet automatisch geldt, is deze variabele wel opgenomen. Echter, het bijbehorende profiel (H1) is hierdoor minder informatief.

¹³ Het criterium dat we gebruikten om profielen te identificeren was dat de instroom meer dan 9 procent of minder dan 2,5 procent moet zijn. Soms werd in de analyse een profiel nog verder uitgesplitst. In dergelijke gevallen hebben we steeds het grootste en daarmee ook meest eenvoudige profiel genomen.

¹⁴ Hoe bepalend de onderdelen waren hebben we beoordeeld aan de hand van een lineaire regressie van de kenmerken (X) op deelname aan het profiel (Y).

2.4 Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd. Na deze inleiding volgt in hoofdstuk 3 een overzicht van de profielen, met daarin aantallen, instroomkansen en voornaamste kenmerken. Daarna volgt in hoofdstuk 4 een beschrijving van elk van deze profielen, zoals deze in Heerlen voorkomen. Deze bevat zowel een precieze afbakening van elk profiel, als ook een aantal achtergrondkenmerken van de jeugdigen in het profiel, zodat het makkelijker wordt om hier een beeld bij te vormen. Hoofdstuk 5 sluit het rapport af met een conclusie en aanbevelingen. Aanvullend is er nog hoofdstuk 6 met verschillende bijlages. Deze bevat allereerst een technische toelichting bij de gebruikte methode, en een lijst met alle gebruikte variabelen. Daarna volgen handzame overzichten van enerzijds de profielen, en anderzijds de instroom en profielen in Heerlense buurten.

3. Overzicht van de profielen

3.1 Profielen met hoge of lage instroom

Voor heel Nederland geldt dat minder dan 5 procent van de jeugdigen in 2015 instroomde naar jeugdhulp, ten opzichte van 7 procent in Heerlen¹⁵. In dit onderzoek hebben we op basis van een groot aantal achtergrondkenmerken vijf groepen afgeleid waarbij de instroom minimaal het dubbele is van Nederland (ofwel meer dan 9 procent), en nog eens vier groepen waarbij de instroom maximaal de helft is (ofwel minder dan 2,5 procent). Hieronder zijn profielen kort omschreven op basis van de voornaamste kenmerken. Zie hoofdstuk 4 en bijlage 6.3 voor gedetailleerde omschrijvingen van de profielen.

Omvang versus instroom

Voor de profielen zijn steeds twee getallen van belang: omvang en instroom. De omvang geeft aan hoeveel jeugdigen er binnen een profiel vallen. De instroom geeft aan welk deel van deze jeugdigen er daadwerkelijk instroomt naar jeugdhulp. Voor beleid is het gunstig als een profiel een grote omvang heeft; het gaat dan immers over grote groepen, waarvoor het zin heeft om specifiek beleid te maken. Tegelijkertijd is het gunstig als de instroom in een profiel zo hoog (of bij de laag-instroomprofielen juist laag) mogelijk is, zodat het profiel ook echt relevant is voor de instroom. Overigens geldt meestal dat grotere profielen een instroom hebben die dichter ligt bij het Nederlandse gemiddelde.

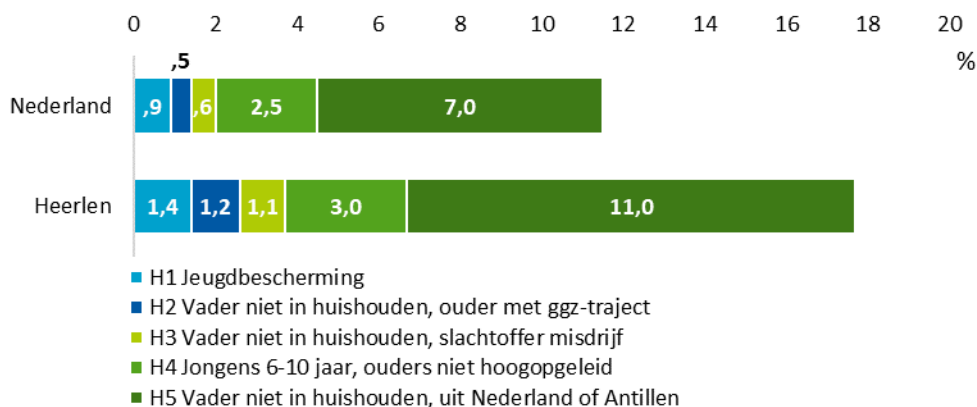
3.2 Profielen met hoog-instroomrisico

Vijf profielen met een hoog instroomrisico

De hoge instroomprofielen labelen we H1 tot en met H5 (met de 'H' van hoog). De volgorde is gebaseerd op het aandeel jeugdigen dat daadwerkelijk instroomt naar jeugdhulp, van hoogste (H1) naar minst hoge aandeel instroom (H5). Het gaat om:

- H1: Jeugdbescherming
- H2: Vader niet in huishouden, ouder met GGZ-traject
- H3: Vader niet in huishouden, slachtoffer misdrijf
- H4: Jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid
- H5: Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen

Figuur 1 Aandeel jeugdigen in de vijf hoog-instroomprofielen, 2015

¹⁵ Het gaat hier om de nieuwe instroom naar jeugdhulp in 2015, terwijl de eerste zin van de managementsamenvatting aantallen noemde van het alle jeugdigen met jeugdhulp (dus niet alleen instroom) in 2018.

Omvang van hoge profielen

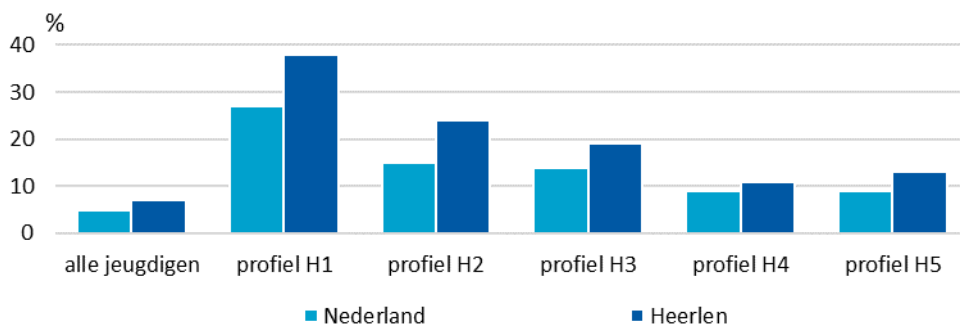
Hoeveel jeugdigen zaten in deze profielen? Ruim 11,5 procent van alle jeugdigen in Nederland valt binnen één van de hoge-instroomprofielen. In Heerlen is dat aandeel met 17,7 procent nog hoger. Dit komt neer op 2 480 Heerlense jeugdigen in een hoog-instroomprofiel in 2015. De relatieve grootte van alle profielen is te zien in Figuur 1. Zowel in Nederland als Heerlen komen profielen H1 tot en met H3 het minst voor, en profiel H5 'Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen' het meest.

Het relatief grote aandeel Heerlense jeugdigen in een hoog-instroomprofiel kan een verklaring zijn voor de hoge instroom in Heerlen. Immers, als er meer jongeren wonen met een groot risico op instroom, is het niet vreemd dat de instroom ook hoger is. Dit kan echter niet het hele verschil verklaren, omdat de volgende paragraaf laat zien dat in Heerlen ook binnen elk profiel de instroom hoger is dan in Nederland. In de conclusie (hoofdstuk 5) gaan we hier nader op in.

Aandeel instroom binnen hoge profielen

Welk deel van de jeugdigen in deze profielen stroomde daadwerkelijk in naar jeugdhulp? In heel Nederland stroomt 11 procent van de jeugdigen in een hoog-instroomprofielen ook daadwerkelijk in naar jeugdhulp. Dat is inderdaad fors hoger dan het gemiddelde van 5 procent. In Heerlen is dit aandeel met 15 procent nog hoger. Het hoogst is de instroom in profiel H1 'Jeugdbescherming', met 27 procent in heel Nederland en 38 procent in Heerlen. Het aandeel instroom in elk van de hoge profielen is te zien in Figuur 2.

Figuur 2 Aandeel instroom totaal (ongeacht profiel) en per hoog-instroom profiel, 2015

Aandeel hoge profielen in instroom

Welk deel van de instroom kan voorspeld worden op basis van deze profielen? In 2015 stroomden in Heerlen 980 jeugdigen in naar jeugdhulp. Hiervan vielen er 380 binnen een profiel. Dat is 39 procent van alle instroom. Dat is veel, aangezien de profielen gebaseerd zijn op een beperkte set van (administratieve) gegevens over de jeugdige en zijn of haar gezin. Potentieel belangrijke factoren, zoals bijv. het karakter van de jeugdige of de kwaliteit van de relatie tussen de ouders, zijn immers niet meegenomen.

3.3 Profielen met laag instroomrisico

Vier profielen met een laag instroomrisico

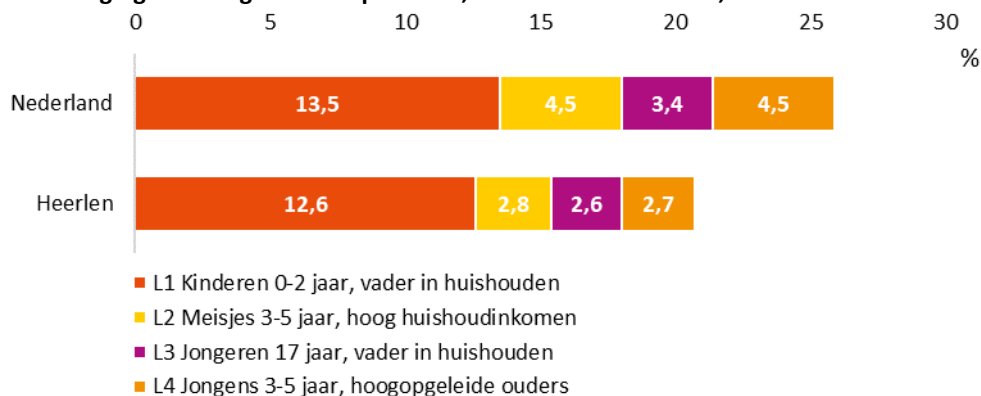
De lage instroomprofielen noemen we L1 tot en met L4 (met de 'L' van laag). De volgorde is gebaseerd op het aandeel jeugdigen dat daadwerkelijk instroomt naar jeugdhulp, in oplopende volgorde van laagste (L1) naar minst lage aandeel instroom (L4). Het gaat om:

- L1: Kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden
- L2: Meisjes 3-5 jaar, hoog huishoudinkomen
- L3: Jongeren 17 jaar, vader in huishouden
- L4: Jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders

Omvang van lage profielen

Hoeveel jeugdigen zaten in deze profielen? In Nederland valt 26 procent van alle jeugdigen in één van deze laag-instroomprofielen. In Heerlen is dat minder, namelijk 21 procent. In 2015 ging het om 2 900 Heerlense jeugdigen. Profiel L1 “kind 0-2, vader in huishouden” komt in zowel Heerlen (13 procent) als Nederland (14 procent) het meest voor van alle laag-instroomprofielen. De andere drie lage instroomprofielen beschrijven samen 12 procent van de Nederlandse jeugdigen, en slechts 8 procent in Heerlen. Figuur 3 toont hoe vaak elk van de laag-instroomprofielen voorkomt.

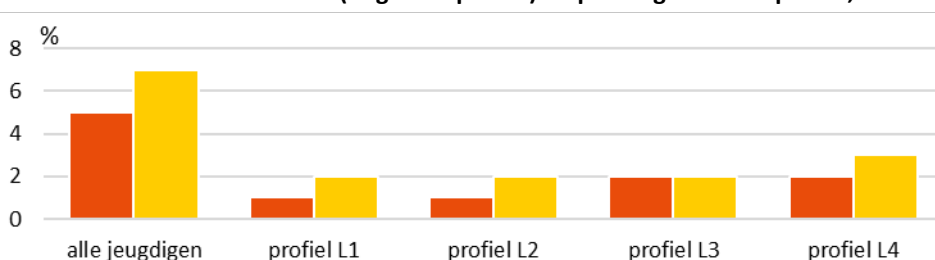
Figuur 3 Jeugdigen in laag-instroomprofielen, Heerlen en Nederland, 2015

Aandeel instroom binnen lage profielen

Hoeveel procent van de jeugdigen in deze profielen stroomt daadwerkelijk in naar jeugdhulp? In Nederland is de instroom van jongeren in deze profielen naar jeugdhulp gemiddeld 1 procent, en in Heerlen 2 procent. De instroom is het laagst in profiel L1 ‘Kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden’ met 1 procent in Nederland en 2 procent in Heerlen. Zie Figuur 4 voor de aandeel instroom bij de lage profielen. Zie Figuur 4.

Figuur 4 Aandeel instroom totaal (ongeacht profiel) en per laag-instroomprofiel, 2015

3.4 Belangrijkste kenmerken voor instroom

De gebruikte analyse kan op twee manieren inzicht geven in de variabelen die belangrijk zijn voor instroom naar jeugdhulp, namelijk:

1. Allereerst via de profielen: variabelen die vaak voorkomen in de profielen zijn blijkbaar relevant. Het voordeel van deze aanpak is dat je de kenmerken niet in isolatie beschouwt, maar kijkt welke combinaties van factoren elkaar versterken of juist compenseren.
2. Daarnaast berekent het gebruikte classificatieboom-algoritme (CRT) het ‘belang’ van elk van de variabelen, door bij elke splitsing in groepen met veel of weinig instroom te onthouden hoe goed elke variabele de groep kon opsplitsen. Deze berekening heeft als voordeel dat deze ook kijkt naar kenmerken die relevant zijn voor personen buiten de profielen.

Bovendien neemt deze berekening variabelen mee die uiteindelijk niet in de classificatieboom kwamen, omdat ze een grote overlap hadden met een andere variabele.

Zo overlapt 'chtscheiding ouders' bijvoorbeeld sterk met 'kind woont bij juridische vader'.

Omdat beide methodes voordelen hebben, beschrijven we hieronder het belang van de variabelen op basis van zowel de berekening als de profielen.

Belang op basis van de berekening

Volgens de berekening zijn GGZ-traject kind en jeugdbescherming de meest relevante kenmerken voor instroom. Deze zijn echter minder relevant voor de gemeente Heerlen, omdat deze jeugdigen al in beeld zijn, en omdat er een zeer hoge correlatie is met jeugdhulp.

Als je deze twee buiten beschouwing laat, zijn de aanwezigheid van de juridische vader in het huishouden van het kind, leeftijd van het kind en of het kind bij twee ouders woont de drie belangrijkste factoren. Deze drie kenmerken hebben een vergelijkbaar belang. Daarna volgen 'scheiding van ouders' (inclusief samenwonende ouders), het schoolniveau van het kind, een bijstandsuitkering bij ouders, aanwezigheid van de natuurlijke moeder in het huishouden van het kind en of de ouders gescheiden zijn.

Het feit dat in deze lijst veel vergelijkbare variabelen voorkomen is informatief. Uit het feit dat aanwezigheid van de juridische vader zwaarder telt dan het aantal ouders in een gezin, kan je bijvoorbeeld afleiden dat (wat instroomkansen betreft) een gezin met een stiefvader meer lijkt op een éé noudergezin dan op een gezin met beide natuurlijke ouders. Het hogere belang van ouders die uit elkaar gaan ten opzichte van scheidende ouders betekent dat ook bij ongetrouwde stellen een 'scheiding' tot een verhoogde kans op jeugdhulp leidt.

Belang op basis van de profielen

Door naar de profielen te kijken in plaats van losse variabelen, kijk je ook naar welke combinaties van factoren elkaar versterken. Daarnaast kan je 'beschermende factoren' onderscheiden, die samenhangen met een laag profiel, en 'risicofactoren' die samenhangen met een hoog profiel. Let wel: hier gebruiken we niet enkel de profielnamen, maar de volledige profieldefinities uit hoofdstuk 4 of sectie 6.3. Uit deze definities kunnen we afleiden dat:

- Slachtofferschap van een misdrijf vooral een probleem is als een jeugdige in een gebroken gezin woont. In andere profielen komt dit kenmerk namelijk niet voor.
- Voor ouders met bijstand of ouders met een Nederlandse of Antilliaanse achtergrond iets vergelijkbaars geldt: dit zijn met name risicofactoren in gezinnen zonder vader.
- Een ouder met een GGZ-traject heeft daarentegen voor verschillende gezinstypes een vergelijkbare invloed heeft; profiel H2 geeft aan dat dit bij gezinnen zonder juridische vader leidt tot risico op hoge instroom, terwijl L2 en L3 laten zien dat kinderen in een gezin met beide juridische ouders enkel een lage instroomkans hebben als geen van de ouders een GGZ-traject heeft.
- profielen L2 en L3 suggereren dat jonge jongens vooral baat hebben bij hoogopgeleide ouders, en jonge meisjes eerder bij ouders met een redelijk inkomen.
- De aanwezigheid van de juridische vader in het huishouden van het kind een gunstig effect op instroom naar jeugdhulp heeft; met vader in het huishouden komt een kind eerder in een laag profiel, en zonder vader eerder in een hoog profiel.
- Leeftijd een beschermende factor lijkt als deze laag (0-5 jaar) of juist hoog (17 jaar) is, en een risicofactor voor de middengroep (6-10 jaar).

4. Heerlense jeugdigen per profiel

Tot nu toe hebben we de profielen geïntroduceerd met een naam, gebaseerd op de meest onderscheidende kenmerken van het profiel. Voor de praktijk kan het echter relevant zijn om een scherper beeld te hebben van de profielen en de jeugdigen in elk profiel. Daarom geeft deze sectie een schets van elk profiel.

Elke 'profielschets' begint met de kenmerken die gebruikt zijn in het algoritme, om te bepalen of het profiel veel of juist weinig instroom naar jeugdhulp kent. Naast deze selectiecriteria geven we aanvullende informatie over de Heerlense jeugdigen in het profiel, zoals geslacht, leeftijd, opleiding, gezinssituatie, of inkomen van het huishouden. Hierdoor wordt het makkelijker om een beeld te vormen van het soort jeugdigen in een bepaald profiel. Tot slot volgt een korte indicatie in welke Heerlense buurten de jeugdigen in een profiel vooral wonen, inclusief kaart.

4.1 Hoog-instroomprofiel H1: jeugdbescherming

Nota bene: dit eerste profiel heeft het hoogste aandeel instroom, maar is ook het minst informatief. Dat komt doordat jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel al in beeld zijn bij de gemeente, en bovendien geldt dat de jeugdigen vaak al jeugdhulp ontvangen.

Wie zit er in het profiel?

Het profiel 'jeugdbescherming' bestaat uit jeugdigen die op 1 januari 2015 jeugdbescherming ontvingen. Dat betekent dat ze onder toezicht stonden of een voogdijmaatregel hadden. Jeugdigen met een GGZ-traject vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Dit profiel omvat 30 duizend jeugdigen, waarvan 190 in Heerlen. Onder deze Heerlense jeugdigen was de instroom met 38 procent het hoogst van alle profielen. Bovendien ontving nog eens een derde hiervan al jeugdhulp op 1 januari. Dat betekent dat slechts één op de vier jeugdigen in dit profiel in heel 2015 geen jeugdhulp ontving.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

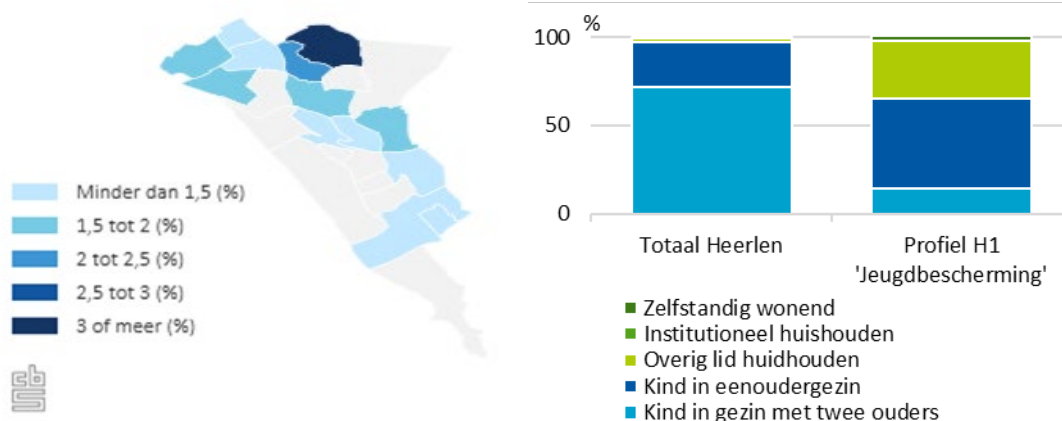
Het meest opvallend aan dit profiel is het hoge aandeel jeugdigen dat 'overig lid van het huishouden' is, namelijk een derde. Deze jeugdigen wonen niet bij hun ouders, maar bij overige familie of een voogd, zie Figuur 5. Verder woont slechts één op de zeven jeugdigen in dit profiel bij twee ouders. De meerderheid woont in een eenoudergezin.

Daarnaast is dit het enige profiel zonder leeftijdscriterium, waardoor alle leeftijden van 0 tot en met 17 voorkomen, met lichte pieken bij 10 en 13 jaar. De jongeren van 12 jaar en ouder in dit profiel zitten vooral op vmbo-b/k en vmbo-g/t. Tot slot is de economische situatie van deze huishoudens na profielen H2 en H3 het meest ongunstig van alle profielen; zes van de zeven gezinnen valt in de laagste inkomensgroep, en 28 procent ontvangt een bijstandsuitkering.

Waar in Heerlen wonen ze?

De 190 jeugdigen met dit profiel vormen samen 1,4 procent van alle jeugdigen in Heerlen. Deze lijken zich met bijna 4 procent te concentreren in de buurt Vrieheide-De stack, op enige afstand gevolgd door Heerlerheide-Passart, Meezenbroek-Schaesbergerveld, en Nieuw Lotbroek (elk 2 procent).

Figuur 5 Aandeel per buurt (links) en gezinssituatie (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel H1

4.2 Hoog-instroomprofiel H2: vader niet in huishouden, ouder met GGZ-traject

Wie zit er in het profiel?

In dit profiel zitten jeugdigen waarvan minstens één van de ouders in het huishouden van het kind in een GGZ-traject zit. Verder gaat het om jeugdigen waarvan de juridische vader niet in het huishouden woont, die ouder dan 4 jaar zijn, en basisonderwijs of vmbo volgen. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen dit profiel vallen bijna 19 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 170 in Heerlen. Ook hier is de instroom bijzonder hoog: in Heerlen stroomt één op vier jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

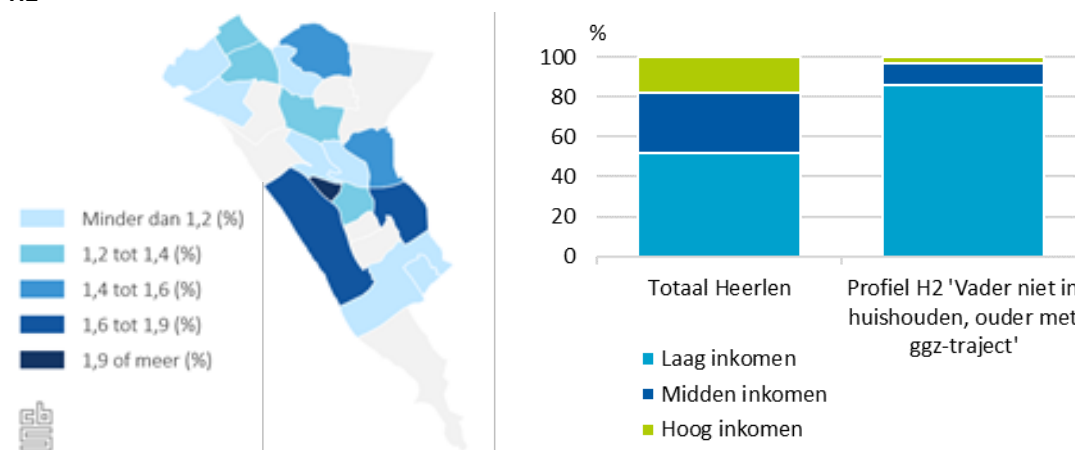
Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

Van de jeugdigen in dit profiel woont 80 procent in een eenoudergezin, ten opzichte van 25 procent in heel Heerlen. Dat is het hoogste van alle profielen. Bovendien ontvangt maar liefst 45 procent van de gezinnen in dit profiel een bijstandsuitkering, ten opzichte van 14 procent in Heerlen. Samen met profiel H3 is dat ruimschoots hoger dan de andere profielen. Net als in profielen H1 en H3 leven zes van de zeven gezinnen in dit profiel van een laag huishoudinkomen. Verder komen de leeftijden 6 tot en met 13 het meest voor, en volgt van de jongeren met voortgezet onderwijs twee derde vmbo-g/t en een derde vmbo-b/k.

Waar in Heerlen wonen ze?

In heel Heerlen valt 1,2 procent binnen dit profiel. Dit aandeel is iets hoger in Eikenderveld en Molenberg (beiden iets minder dan 2 procent van de jeugdigen), en het laagst in Heksenberg.

Figuur 6 Aandeel per buurt (links) en inkomensgroep (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel H2

4.3 Hoog-instroomprofiel H3: vader niet in huisouden, slachtoffer misdrijf

Wie zit er in het profiel?

In dit profiel zitten jeugdigen die minder dan 5 jaar geleden slachtoffer zijn geweest van een misdrijf. Het kan gaan om geweld, diefstal, zedendelict of overig misdrijf. Bovendien woont de vader van het kind niet in het huishouden. Het gaat om de leeftijdsgroep ouder dan 4 jaar, met schooltype basisschool, vmbo-g/t of vmbt-b/k. Jeugdigen met een GGZ-traject of in profiel H1 of H2 vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel H3 'Vader niet in huishouden, slachtoffer misdrijf' vallen 19 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 155 in Heerlen. In Heerlen stroomde 19 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

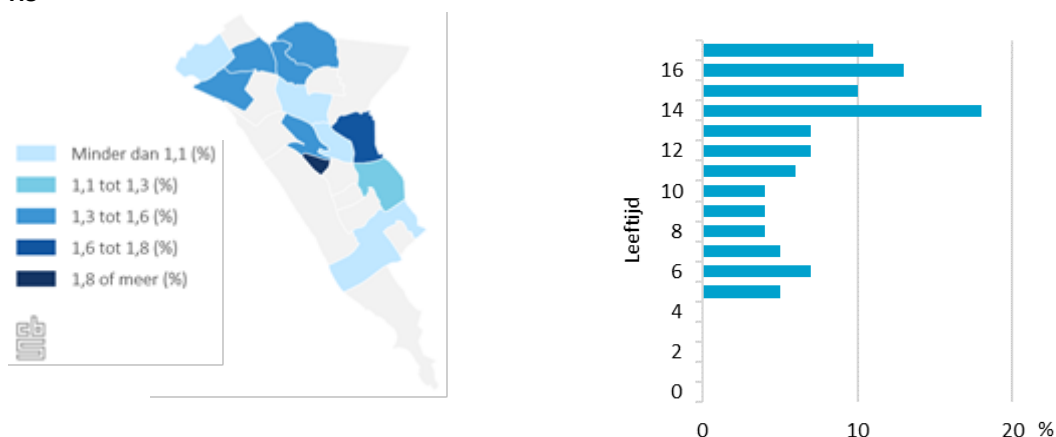
Het aandeel jeugdigen met Nederlandse achtergrond is hier 68 procent, ten opzichte van 73 procent gemiddeld in Heerlen. Hiermee is dit het *enige* profiel waarin meer jeugdigen dan gemiddeld een migratieachtergrond hebben. Daarnaast is dit samen met profiel H2 het armste profiel, met zes op de zeven gezinnen in de laagste inkomensgroep en 44 procent een bijstandsuitkering.

Binnen dit profiel komen alle leeftijden vanaf 5 voor, echter met een duidelijke piek bij 14 jaar. Onder jongeren op het voorgezet onderwijs volgt iets meer dan de helft vmbo-g/t en de rest vmbo-b/k. Ook hier zijn de eenoudergezinnen met bijna drie van de vier in de meerderheid, al heeft bijna een kwart van de gezinnen twee ouders.

Waar in Heerlen wonen ze?

Met slechts 1,1 procent van de Heerlense jeugdigen is dit het kleinste profiel. Met ruim 2 procent komt deze het vaakst voor in Eikenderveld, gevolgd door Meezenbroek-Schaesbergerveld en Heerlerheide-Passart. Dit profiel komt vrijwel niet voor in Bekkerveld en Caumerveld-Douve Weien.

Figuur 7 Aandeel per buurt (links) en leeftijdsverdeling (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel H3

4.4 Hoog-instroomprofiel H4: jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid

Wie zit er in het profiel?

Dit profiel bestaat uit jongens van 6 tot en met 10 jaar oud, waarvan de ouders hoogstens een mbo opleiding hebben afgerond. Het gaat om jongens wiens vader bij hun woont, en een Nederlandse of Antilliaanse achtergrond hebben. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel H4 'Jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid' vallen 87 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 425 in Heerlen. In Heerlen stroomden 11 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

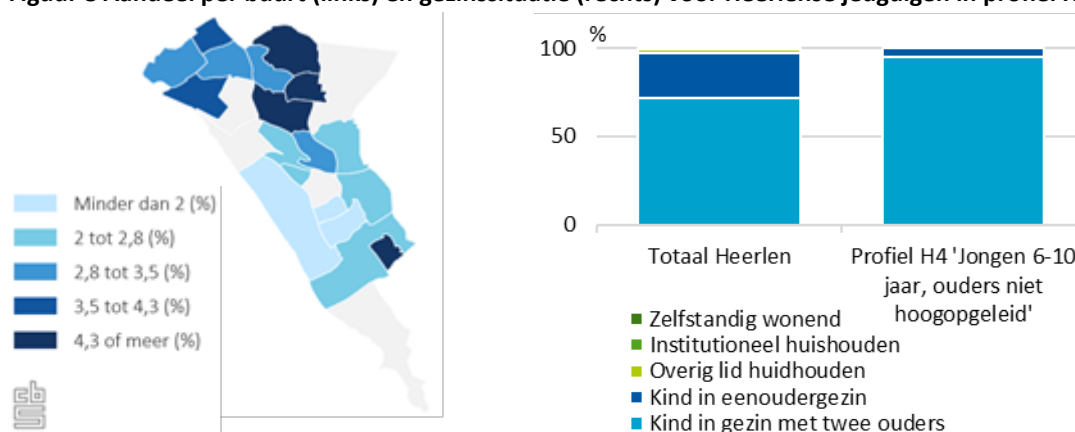
In tegenstelling tot de andere hoog-instroomprofielen woont een ruime meerderheid (95 procent) in dit profiel bij twee ouders. Dat is niet alleen meer dan bij de andere hoog-instroomprofielen, maar ook duidelijk boven het Heerlense gemiddelde van 72 procent. Iets meer dan de helft van de inkomens is laag, wat overeen komt met het Heerlense gemiddelde, terwijl 42 procent een middeninkomen heeft, ten opzichte van 30 procent in Heerlen.

Het profiel bestaat enkel uit jongens op de basisschool. De leeftijden van 6 tot en met 10 komen allen ongeveer even vaak voor. Maar liefst 98 procent heeft een Nederlandse achtergrond; dit is duidelijk meer dan het Heerlense gemiddelde van 73 procent, en het hoogste van alle profielen.

Waar in Heerlen wonen ze?

Gemiddeld valt 3,0 procent van de Heerlense jeugdigen binnen dit profiel. In Rennemig-Beersdal en Heksenberg is dat echter 5 procent. Dit profiel komt met 1 procent nauwelijks voor in Caumerveld-Douve Weien en Heerlen-Centrum.

Figuur 8 Aandeel per buurt (links) en gezinssituatie (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel H4

4.5 Hoog-instroomprofiel H5 'Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen'

Wie zit er in het profiel?

In profiel H5 zitten jeugdigen die niet bij hun vader wonen en een Nederlandse achtergrond hebben of een migratieachtergrond 'Voormalig Nederlandse Antillen en Aruba'. Bovendien gaat het om jeugdigen van 5 jaar en ouder, op de basisschool of het vmbo. Jeugdigen met een GGZ-traject of in profielen H1-3 vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen dit profiel vallen 239 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 1 540 in Heerlen. In Heerlen stroomden 13 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

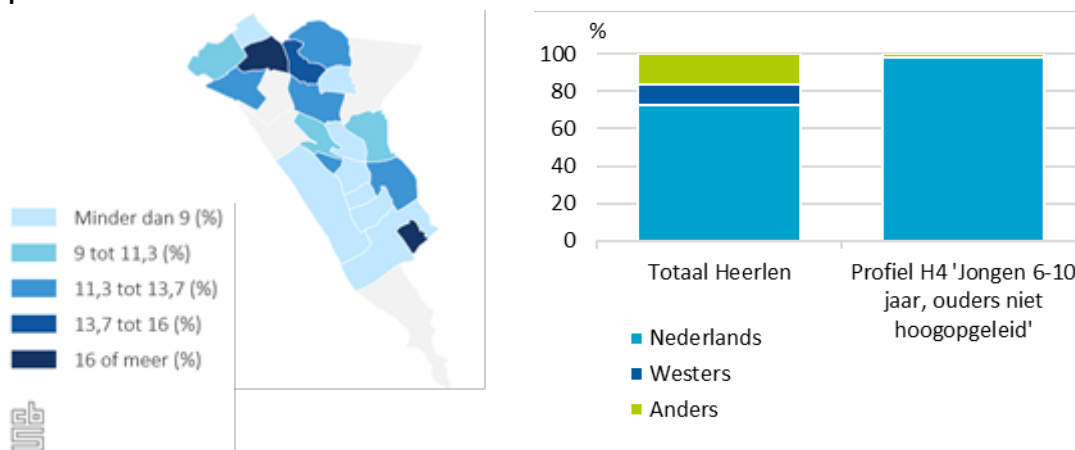
Maar liefst 96 procent heeft een Nederlandse achtergrond; dit is duidelijk meer dan het Heerlense gemiddelde van 73 procent, en na H4 is dit het meest 'Nederlandse' profiel. De overige 4 procent heeft een Voormalig Nederlandse Antillen of Arubaanse migratieachtergrond. Van de jeugdigen op het voortgezet onderwijs volgt twee derde vmbo-g/t en een derde vmbo-b/k.

Net als bij de eerste drie profielen valt ook hier een ruime meerderheid in de laagste inkomensgroep, namelijk 74 procent, ten opzichte van 52 procent in heel Heerlen. Een kwart van de huishoudens in dit profiel is afhankelijk van een bijstandsuitkering, bijna tweemaal zo veel als gemiddeld.

Waar in Heerlen wonen ze?

Gemiddeld valt 11,0 procent van de Heerlense jeugdigen in dit profiel. Dit aandeel is nog hoger Heerlerbaan-Centrum (18 procent) en Hoensbroek-De Dem (16 procent). In Heerlen-Centrum, Heksenberg of Welten-Benzenrade komt dit profiel met 7 procent het minst voor.

Figuur 9 Aandeel per buurt (links) en immigratieachtergrond (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel H5

4.6 Laag-instroomprofiel L1: kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden

Wie zit er in het profiel?

Dit profiel bevat kinderen van 0 tot en met 2 jaar, die bij hun vader in het gezin wonen. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel L1 'kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden' vallen 462 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 1 770 in Heerlen. In Heerlen stroomde 2 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

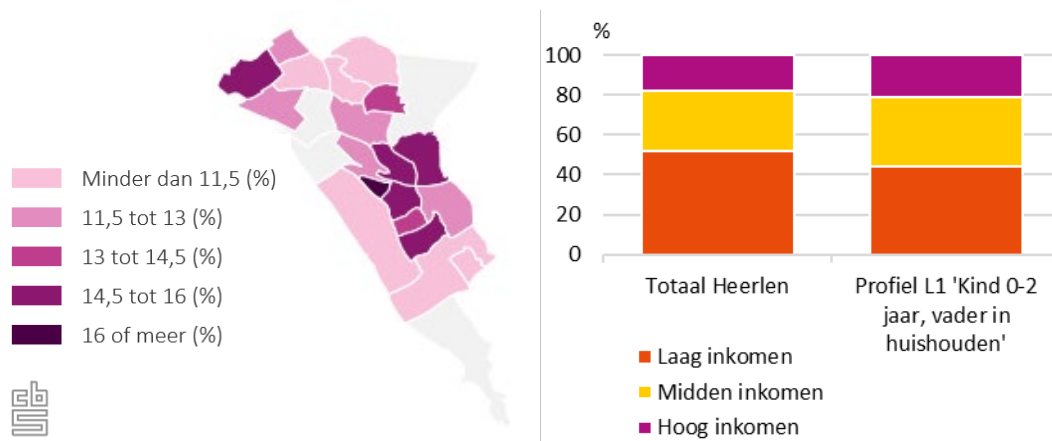
Vrijwel alle kinderen in dit profiel wonen bij twee ouders, waarvan één de juridische vader.

Daarnaast woont 1 procent in een eenoudergezin met de juridische vader. Er komen iets minder lage inkomens en iets meer hoge inkomens voor dan gemiddeld in Heerlen, maar de verschillen zijn klein. Het aandeel huishoudens dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering is met 6 procent wel duidelijk lager dan de 14 procent onder alle jeugdigen in Heerlen.

Waar in Heerlen wonen ze?

In alle buurten valt minimaal 10 procent van de jeugdigen in dit profiel. Het meest komt deze echter voor in Eikenderveld (17 procent), gevolgd door Schandelen-Grasbroek, Meezenbroek-Schaesbergerveld en Heerlen-Centrum (elk 16 procent).

Figuur 10 Aandeel per buurt (links) en inkomensgroep (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel L1

4.7 Laag-instroomprofiel L2: meisjes 3-5 jaar, hoger huishoudinkomen

Wie zit er in het profiel?

Dit profiel bevat meisjes van 3 tot en met 5 jaar, in een huishouden met een hoog- of middeninkomen. Bovendien woont de juridische vader bij het kind. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel L2 'Meisje 3-5 jaar, hoog huishoudinkomen' vallen 153 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 395 in Heerlen. In Heerlen stroomde 2 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

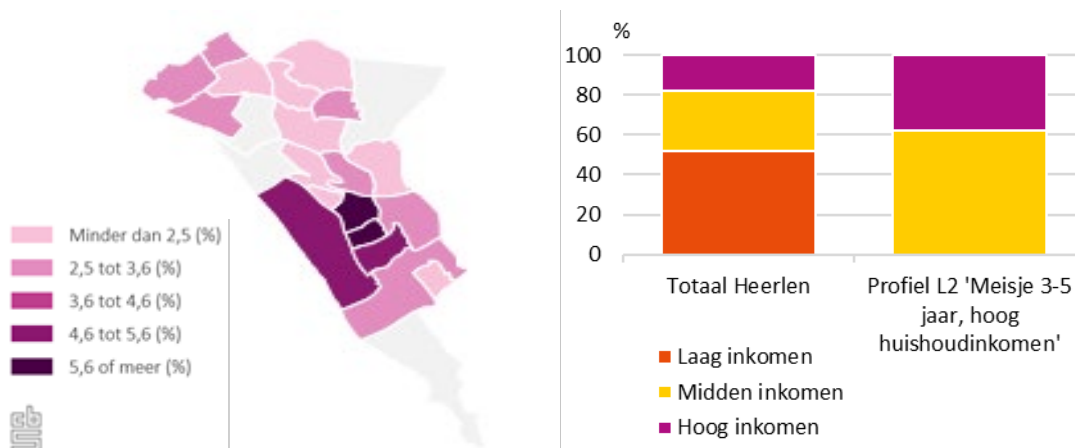
Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

Dit profiel bestaat uit meisjes van 3 tot en met 5 jaar die op het basisonderwijs zitten. Van deze meisjes heeft 84 procent een Nederlandse achtergrond en woont 98 procent bij twee ouders. Terwijl in Heerlen ruim de helft van de huishoudens een inkomen heeft dat landelijk tot de laagste 33 procent behoort, hebben in dit profiel alle huishoudens een gestandaardiseerd besteedbaar van boven de 18 duizend, waarvan bijna twee vijfde zelfs meer dan 26 duizend euro.

Waar in Heerlen wonen ze?

Van alle Heerlense jeugdigen valt 2,8 procent onder profiel L2. In Bekkerveld is dat aandeel echter met 7 procent ruim tweemaal zo hoog. Ook Heerlen-Centrum kent met 6 procent relatief veel jeugdigen in dit profiel.

Figuur 11 Aandeel per buurt (links) en inkomensgroep (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel L2

4.8 Laag-instroomprofiel L3 'Jongere 17 jaar, vader in huishouden'

Wie zit er in het profiel?

Jongeren van 17 jaar, die bij hun juridische vader en moeder in het huishouden wonen, en een mbo of havo/vwo opleiding volgen. Bovendien hebben de ouders geen GGZ-traject. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel L3 'Jongere 17 jaar, vader in huishouden' vallen 116 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 365 in Heerlen. In Heerlen stroomde 2 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

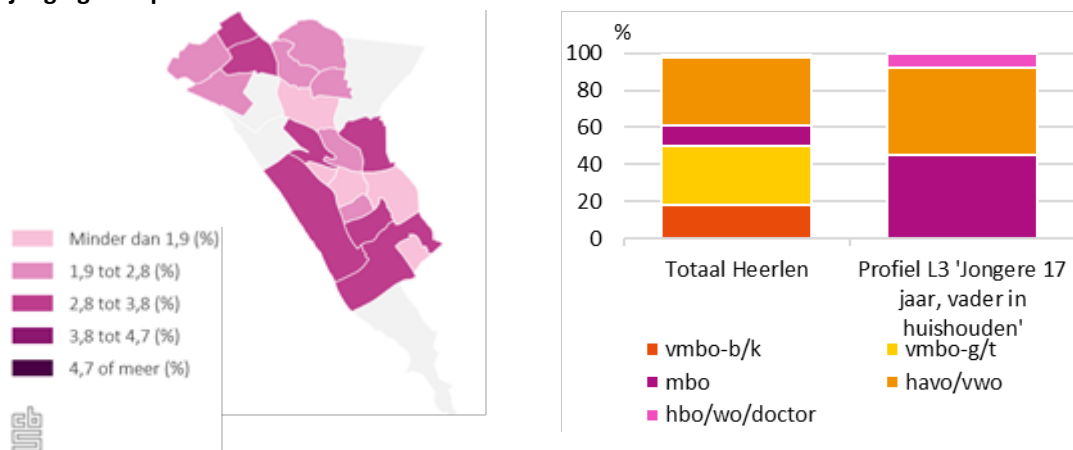
Dit profiel bevat iets meer meisjes dan jongens. Bijna de helft van deze jongeren zit op een havo/vwo school, en nog eens 45 procent volgt een mbo opleiding. Daarnaast is er nog een minderheid van 8 procent die al studeert.

Deze jongeren wonen allemaal bij beide ouders. De inkomensverdeling is gelijk aan die van heel Nederland, en duidelijk gunstiger dan gemiddeld in Heerlen. Zo is het aandeel hoge inkomens hier 36 procent; tweemaal zo hoog als in heel Heerlen. Het aandeel huishoudens met bijstand is met 7 procent de helft van het Heerlense gemiddelde.

Waar in Heerlen wonen ze?

In heel Heerlen heeft 2,6 procent dit profiel. In Heerlerbaan-Schil, Caumerveld-Douve Weien en Welten-Benzenrade is dit aandeel met bijna 4 procent echter duidelijk hoger. Het profiel komt met slechts 1 procent het minst voor in Eikenderveld.

Figuur 12 Aandeel per buurt (links) en hoogst gevolgte opleidingsniveau (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel L3

4.9 Laag-instroomprofiel L4: jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders

Wie zit er in het profiel?

Dit profiel bestaat uit jongens van 3-5 jaar, waarvan de ouders een opleiding hebben op hbo of wo niveau¹⁶. Deze jongens wonen bij hun juridische vader in een gezin. Jeugdigen met een GGZ-traject of jeugdbescherming vallen buiten dit profiel.

Omvang en instroom

Binnen profiel L4 'Jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders' vallen 154 duizend Nederlandse jeugdigen, waarvan 375 in Heerlen. In Heerlen stroomde 3 procent van de jeugdigen in dit profiel in naar jeugdhulp.

Wat voor Heerlense jeugdigen zijn dit?

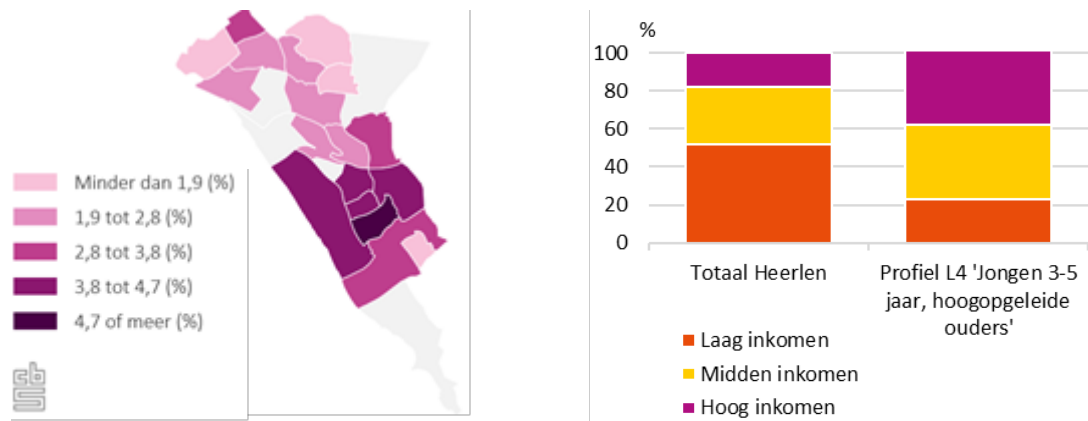
Vrijwel alle kinderen in dit profiel wonen bij beide ouders. Lage inkomens komen half zo veel voor als gemiddeld in Heerlen; slechts 23 procent van deze jeugdigen woont in een huishouden met een laag inkomen. Bovendien ontvangt 39 procent van deze gezinnen een hoog inkomen, wat ruim tweemaal zo hoog is dan gemiddeld in Heerlen. Slechts 2 procent leeft van een bijstandsuitkering.

Waar in Heerlen wonen ze?

Het meest komt dit profiel voor in Caumerveld-Douve Weien (6 procent), gevolgd door Bekkerveld en Heerlen-Centrum (5 procent). In Eikenderveld daarentegen komt dit profiel vrijwel niet voor.

¹⁶ Of het opleidingsniveau is niet aanwezig in de registratie van het CBS, bijvoorbeeld omdat de jeugdige in het buitenland een opleiding volgt, of heeft gevolgd.

Figuur 13 Aandeel per buurt (links) en inkomensgroep (rechts) voor Heerlense jeugdigen in profiel L4

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Landelijke profielen goed toepasbaar voor Heerlen

Dit onderzoek heeft vijf profielen opgeleverd van jeugdigen met een hoge instroomkans en vier met een lage instroomkans. Deze profielen blijken goed toepasbaar op de Heerlense situatie. Allereerst komen deze landelijke profielen ook in Heerlen regelmatig voor: 18 procent van de Heerlense jeugdigen valt in één van de hoog-instroomprofielen, en nog eens 21 procent in een laag-instroomprofiel. Bovendien hebben de profielen een hoge voorspellende waarde: de instroomkans is in Heerlen ruim tweemaal zo hoog onder jeugdigen met een hoog-instroomprofiel, en een derde bij jeugdigen met een laag-instroomprofiel.

Profielen bieden kansen voor proactief beleid

Terwijl 18 procent van de Heerlense jeugdigen valt onder een hoog-instroomprofiel, geldt dit voor maar liefst 39 procent van de Heerlense jeugdigen die instromen naar jeugdhulp. Dat betekent dat meer aandacht aan een relatief kleine groep jeugdigen nuttig kan zijn. Als het lukt om deze groep met een hoog risico vroegtijdig te bereiken en ze te helpen hun problemen op te lossen, kan wellicht een deel van de instroom voorkomen worden.

Daarnaast blijkt uit de laag-instroomprofielen dat ruim 21 procent van de jeugdigen een kleine kans op instroom heeft, en daardoor wellicht ook minder preventieve maatregelen behoeft.

Mogelijke verklaring voor de hoge instroom in Heerlen

In Heerlen is de instroom naar jeugdhulp hoger dan gemiddeld in Nederland. In 2015 was dat de instroom in Heerlen 7 procent ten opzichte van bijna 5 procent landelijk. Een relevante vraag daarbij is: heeft dit te maken met de bevolkingssamenstelling van Heerlen?

De uitkomsten van dit onderzoek kunnen deze vraag gedeeltelijk beantwoorden. Immers, als er in Heerlen meer jeugdigen wonen met een 'hoog' profiel, minder jeugdigen met een 'laag' profiel, of allebei, dan speelt de samenstelling van de bevolking waarschijnlijk een rol. Dit zien we inderdaad terug in de data. Allereerst heeft Heerlen meer jeugdigen met een hoog-instroomprofiel; vooral profielen H2 'vader niet in huishouden, GGZ ouders' en H3 'vader niet in huishouden, slachtoffer' komen in Heerlen relatief vaak voor. Daarnaast komen alle lage profielen juist minder voor, vooral L2 'meisjes 3-5, hoog inkomen' en L4 'jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouder'. De profielen kunnen echter maar een deel van het verschil verklaren, aangezien ook binnen elk profiel de instroom in Heerlen hoger is dan in Nederland. Het overige deel blijft dus onverklaard.

Overigens is onduidelijk of de hoge jeugdhulp in Heerlen gunstig of ongunstig is. Als de instroom hoog is doordat er veel jeugdigen zijn met problemen waardoor ze jeugdhulp nodig hebben, is dat ongunstig en zou je de instroom willen verlagen. Als de jeugdhulp in Heerlen echter beter in staat is om jeugdigen met een probleem te bereiken, is de hoge instroom juist gunstig. Omdat we in dit onderzoek geen indicator hebben van de behoefte aan jeugdhulp bij jeugdigen, kunnen we hier geen uitspraken over doen.

Belangrijkste kenmerken voor instroom naar jeugdhulp

Wanneer we GGZ-trajecten van jeugdigen en jeugdbescherming buiten beschouwing laten⁷, blijkt uit de berekening van het 'belang' van de kenmerken en uit de definitie van de profielen, dat de volgende kenmerken het meest samen te hangen met hoge instroom naar jeugdhulp:

- De juridische vader woont niet in het huishouden van het kind. Gerelateerde variabelen, zoals eenoudergezin, uit elkaar gaan van samenwonende ouders, dat de natuurlijke moeder in het gezin woont of formele scheiding hebben een iets minder sterk verband.

- De leeftijd van het kind is 6-10 jaar. Kinderen van 0-2 jaar hebben daarentegen het kleinste risico, en ook jongeren van 17 jaar stromen minder vaak in.
- Het kind op basisschool of vmbo zit. Met name vmbo-b/k komt vaker voor bij instromers.
- Minimaal één van de ouders in een GGZ-traject zit.
- Het kind slachtoffer was van een misdrijf (geweld, zeden, diefstal, overig). Dit is vooral een risico in combinatie met een gezin zonder juridische vader.
- De ouders geen hbo/wo opleiding hebben afgerond, of een gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen hebben van minimaal 18 duizend euro per jaar. Hierbij lijkt opleidingsniveau van de ouders vooral voor jongens belangrijk.

Deze kenmerken geven een indicatie van wat een jeugdige nodig heeft om veilig op te groeien, en bieden wellicht aanknopingspunten voor beleid dat gericht is op het verbeteren van de situatie van jeugdigen.

Kenmerken die minder relevant blijken voor instroom

Daarnaast zijn er ook variabelen waarvan het opvallend is dat ze niet voorkomen in de profielen. Als een kenmerk niet voorkomt, betekent dit dat het minder sterk samenhangt met instroom naar jeugdhulp dan de bovengenoemde kenmerken, of dat de groep dit voldoet aan dit kenmerk te klein is (i.e. minder dan 6000 jeugdigen). Opvallende afwezigen zijn: verdenking van een misdrijf, detentie van jeugdige of ouder, HALT en voortijdig schoolverlaten. Het is niet duidelijk of dit komt doordat de groepen te klein zijn, of dat er eenvoudigweg geen sterke relatie is met jeugdhulp.

5.2 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Dit onderzoek kende enkele beperkingen, die wellicht verbeterd kunnen worden:

1. Vanwege de beperkte omvang van dit project en korte doorlooptijd is gekozen om voor dit onderzoek het bestand van VNG Realisatie als uitgangspunt te nemen. Nadeel van dit bestand is echter dat het over 2015 gaat. Ondanks de verwachting dat de patronen grotendeels stabiel zijn, mis je bijvoorbeeld het effect van de bijdraaiende economie op de verwachte aantallen jeugdigen per profiel. Bovendien konden we hierdoor geen gebruik maken van registerinformatie over 'veilig thuis', omdat die pas na 2015 van voldoende kwaliteit was voor een dergelijk onderzoek. Een eerste aanbeveling is dan ook om het onderzoek te herhalen op een later peilmoment. Het wordt dan tevens mogelijk om de aanname dat de patronen relatief stabiel zijn te toetsen.
2. Een andere beperking is een gebrek aan 'knoppen' waar een gemeente aan kan draaien. De meeste variabelen die in dit onderzoek gebruikt zijn, zoals leeftijd, herkomst of inkomen, kan een gemeente niet of nauwelijks beïnvloeden. Typische instrumenten van gemeentes zijn bijvoorbeeld re-integratietrajecten, of inkomenssteun. Dergelijke variabelen zou je zo veel mogelijk mee willen nemen, mits ze landelijk beschikbaar en vergelijkbaar zijn.
3. Het CBS kan geen beleidsaanbevelingen doen op basis van dit onderzoek, omdat we hiervoor de expertise missen en onze wettelijke taak zich beperkt tot statistische dienstverlening. Inhoudelijke experts van de gemeente Heerlen hebben echter aangegeven dat ze het lastig vinden om de uitkomsten van het onderzoek te interpreteren en toe te passen. Een mogelijke manier om de resultaten samen te duiden is dat de gemeente Heerlen en het CBS samen een workshop organiseren, waarin het CBS helpt om de uitkomsten te interpreteren, en medewerkers van de gemeente deze vervolgens vertalen naar praktische toepassingen.

6. Bijlagen

6.1 Technische toelichting bij het gebruikte algoritme

In dit onderzoek is voor het analyseren van patronen en afleiden van profielen een classificatieboom algoritme gebruikt. In een dergelijk algoritme wordt een variabele gekozen die de dataset verdeelt in groepen die zo veel mogelijk verschillen op de doelvariabele. In dit geval werd de dataset van jeugdigen opgesplitst in groepen die zo veel mogelijk verschillen in hun aandeel instroom naar jeugdhulp. Deze groepen worden vervolgens steeds weer opnieuw opgesplitst, totdat geen enkele variabele nog tot een duidelijke verbetering leidt, of totdat een groep te klein is geworden. Het resultaat van dit hele proces kan je uitbeelden als een diagram met een boomstructuur, vandaar de naam 'classificatieboom'.

Voor dit onderzoek hebben we gebruik gemaakt van het classificatieboom algoritme in het statistische pakket SPSS. De doelvariabele was 'instroom', ofwel instroom naar jeugdhulp in 2015. De variabelen voor classificatie zijn opgesomd in de volgende paragraaf. Bij een classificatieboom zijn verschillende instellingen mogelijk, die onder andere bepalen hoe het eindresultaat er uit ziet. In dit onderzoek hebben we de volgende instellingen gebruikt:

- Het gebruikte boomalgoritme heet CRT (Classification and Regression Trees).
- Maximale diepte van de boom is 10, hierdoor blijft het aantal kenmerken per profiel beperkt tot maximaal negen.
- Minimale grootte van een groep is 6000. Omdat ongeveer één op de 250 jeugdigen in Heerlen woont, verwachten we minimaal 24 Heerlense jeugdigen in een profiel. Dit is net genoeg om beleid op te kunnen maken, en om binnen de privacyrichtlijnen van het CBS over te kunnen publiceren.
- Maatstaf voor homogeniteit is de GINI-index; een groep wordt opgesplitst in twee subgroepen als de GINI-index van de twee subgroepen met minstens 10^{-7} verbetert.
- De kosten van misclassificatie van een instromer in een niet-instroom knoop zijn 10. Hierdoor telt een instromer in een niet-instroom knoop 10 keer zo zwaar als een niet-instromer in een instroom knoop. Hierdoor ligt de nadruk op knopen met een hoge instroom.

6.2 Gebruikte kenmerken van kind, huishouden en ouders

Zie onder een lijst van alle variabelen die zijn gebruikt in het classificatieboom-algoritme. Voor overzicht en een beter begrip is deze lijst opgedeeld in kenmerken van het kind (leeftijd, gevolgte opleiding, afronden HALT-traject), kenmerken van het huishouden (huishoudinkomen, WOZ-waarde woning) en kenmerken van de ouders (leeftijd moeder bij geboorte, deelname GGZ-traject). Voor variabelen zonder tijdsaanduiding geldt dat deze 1 januari 2015 als peildatum hebben. Als een variabele wel in deze lijst staat maar niet in de profielen terecht is gekomen, dan was deze blijkbaar minder relevant voor instroom naar jeugdhulp dan de variabelen die wel zijn opgenomen in de profielen.

Kenmerken van het kind

Op volgorde van hoge naar lage relevantie, bij het bepalen van het risico op instroom naar jeugdhulp. Nota bene: de eerste twee variabelen zijn minder relevant voor de gemeente, omdat deze jeugdigen al in beeld zijn. Voor de eerste geldt bovendien dat alle jeugdigen jeugdhulp ontvangen, waardoor we het bijbehorende profiel 'GGZ-traject jeugdige' buiten beschouwing hebben gelaten.

1. Het kind doorloopt een of meer GGZ-trajecten, 31 december 2014.

2. Jeugdbescherming, inclusief type maatregel (voogdij, onder toezichtstelling)
3. Leeftijd in jaren
4. Hoogst gevolgde opleidingsniveau (onbekend, basisonderwijs, vmbo-b/t, vmbo-g/k, mbo, havo/vwo, hbo/wo)
5. Hoogst behaalde opleidingsniveau (onbekend, basisonderwijs, vmbo-b/t, vmbo-g/k, mbo, havo/vwo, hbo/wo)
6. Jeugdreclassering
7. Herkomstgroepering (Nederland, Marokko, Turkije, Suriname, Nederlandse Antillen en Aruba, overig westers, overig niet-westers, onbekend)
8. Plaats in huishouden (kind in gezin, instelling, overig lid van huishouden, zelfstandig)
9. Geslacht
10. Sociaaleconomische status (m.n. (nog niet) schoolgaand zonder inkomen, (nog niet) schoolgaand met inkomen, overig zonder inkomen, werknemer), januari 2015
11. Persoon is meermaals aangehouden op verdenking van een misdrijf, in periode 2010-2014
12. Persoonlijk primair inkomen uit arbeid, 2014
13. Meest recente jaar waarin de persoon slachtoffer was van een misdrijf (geweld, zeden, diefstal of overige), in periode 2010-2014
14. Meest recente datum waarop een diploma is behaald, in periode 2012-2014
15. Meest recente overlijdensdatum dierbare, in periode 2012-2014
16. Meest recente verhuisdatum in de periode 2012-2014
17. Meest recente jaar waarin de persoon een proces-verbaal heeft ontvangen op verdenking van het plegen van een misdrijf, in periode 2010-2014
18. Meest recente jaar waarin de persoon een Halt-traject heeft afgerond, in periode 2010-2014
19. Geboortedatum van het laatstgeboren kind, in periode 2012-2014; het gaat hier om jeugdigen die (tiener)moeder worden
20. Burgerlijke staat (ongehuwd, gehuwd of partnerschap, gescheiden, verweduwd)
21. Meest recente jaar waarin de persoon gedetineerd is geweest, in periode 2010-2014
22. Ontvangt wel/geen Wajong-uitkering
23. Meest recente jaar waarin de persoon op 1 oktober voortijdige schoolverlater was, in periode 2012-2014 (nota bene: het algoritme heeft deze variabele niet meegenomen, wellicht vanwege een sterke samenhang met andere onderwijsvariabelen)

Kenmerken van het huishouden

Op volgorde van hoge naar lage relevantie, bij het bepalen van het risico op instroom naar jeugdhulp.

1. Aantal kinderen in het huishouden
2. Gestandaardiseerd besteedbaar inkomen van het huishouden
3. Soort eigendom van woning (koopwoning, corporatiewoning, of overige verhuurder)
4. WOZ-waarde van de woning
5. Oppervlakte van de woning
6. Aantal overige leden in het huishouden (i.e. geen ouder, partner of kind)
7. Schuld van het huishouden, exclusief hypotheek

Kenmerken ouders

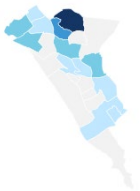
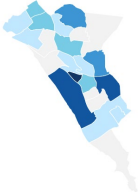
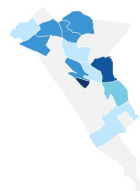
Op volgorde van hoge naar lage relevantie, bij het bepalen van het risico op instroom naar jeugdhulp.

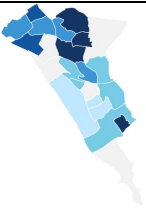
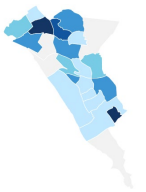
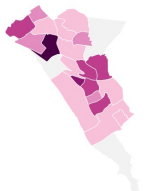
1. Vader volgens geboortebewijs kind behoort wel/niet tot huishouden van kind
2. Aantal ouders in het huishouden van jeugdige, mits deze kind in het huishouden is
3. Laatste datum waarop een ouder een samenwoonrelatie beëindigde

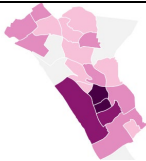
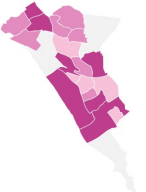
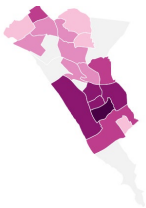
4. Minimaal één ouder ontvangt een bijstandsuitkering
5. Moeder volgens geboortebewijs kind behoort wel/niet tot huishouden van kind
6. Laatste datum waarop een ouder gescheiden is, in periode 2012-2014
7. Minimaal één ouder had een GGZ-traject, 31 december 2014
8. Hoogst behaalde opleidingsniveau onder de ouders (onbekend, basisonderwijs, vmbo-b/t, vmbo-g/k, mbo, havo/vwo, hbo/wo)
9. Leeftijd (biologische) moeder bij geboorte kind
10. Minimaal één ouder maakt gebruik van een Wmo-regeling
11. Meest recente startdatum schuldsanering (WSNP) ouders, in periode 2012-2014
12. Hoogste aantal jaar detentie onder ouders, in periode 2010-2014

6.3 Overzicht profielen

Tabel 1 Korte samenvatting van elk van de hoog- en laag-instroomprofielen, in Nederland en Heerlen

Kaart	Naam profiel	Definitie	Opvallend	Aantal jeugdigen		Instroom naar jeugdhulp	
				NL	Heerlen	NL	Heerlen
	H1: Jeugdbescherming	– Jeugdbescherming – Geen GGZ-traject	Minder informatief, omdat deze jeugdigen reeds in beeld zijn.	30 265	190	27%	38%
	H2: Vader niet in huishouden, ouder met GGZ-traject	– Ouder met GGZ-traject – Juridische vader woont niet bij kind – Leeftijd 5-17 jaar – Basisschool of vmbo – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Veel eenoudergezinnen en lage inkomens.	18 840	170	15%	24%
	H3: Vader niet in huishouden, slachtoffer misdrijf	– Slachtoffer van een misdrijf – Juridische vader woont niet bij kind – Basisschool of vmbo – Leeftijd 5-17 jaar – Geen GGZ-traject, geen profiel H1 t/m H2	Vooraf lage inkomens en bijna de helft ontvangt bijstand, net als H5.	19 135	155	14%	19%

Kaart	Naam profiel	Definitie	Opvallend	Aantal jeugdigen		Instroom naar jeugdhulp	
				NL	Heerlen	NL	Heerlen
	H4 Jongens 6-10 jaar, ouders niet hoogopgeleid	– Jongens van 6-10 jaar – Opleiding ouders is vmbo, mbo of lager – Nederlands of Nederlandse Antillen – Juridische vader woont bij kind – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Sociaal-economisch lijken deze gezinnen geen probleem: twee ouders, gemiddeld inkomen. Toch hoge instroom.	86 585	425	9%	11%
	H5: Vader niet in huishouden, uit Nederland of Antillen	– Juridische vader woont niet bij kind – Nederlands of Nederlandse Antillen – Basisschool of vmbo – Leeftijd 5-17 jaar – Geen GGZ-traject, geen profiel H1 t/m H3	Vooraf lage inkomens en bijna de helft ontvangt bijstand, net als H3.	239 470	1 540	9%	13%
	L1: Kinderen 0-2 jaar, vader in huishouden	– Leeftijd 0-2 jaar – Juridische vader woont bij kind – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Grootste groep en tevens laagste instroom. Alle inkomensgroepen komen voor.	462 305	1 770	1%	2%

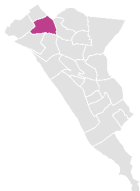
Kaart	Naam profiel	Definitie	Opvallend	Aantal jeugdigen		Instroom naar jeugdhulp	
				NL	Heerlen	NL	Heerlen
	L2: Meisjes 3-5 jaar, hoger huishoudinkomen	– Meisjes van 3-5 jaar – Gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen hoger dan 18 000 euro – Geen ouder met GGZ-traject – Juridische vader woont bij kind – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Vergelijkbaar met profiel L4, maar dan voor meisjes. Opvallend dat hier inkomen een rol speelt en niet opleidingsniveau ouders.	153 235	395	1%	2%
	L3: Jongeren 17 jaar, vader in huishouden	– Leeftijd 17 jaar – Juridische vader woont bij kind – Volgt mbo of havo/vwo – Natuurlijke moeder woont bij kind – Geen ouder met GGZ-traject – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Enige groep met twee natuurlijke ouders in het gezin. Niet ouders maar kind is hoog opgeleid.	116 100	365	2%	2%
	L4: Jongens 3-5 jaar, hoogopgeleide ouders	– Jongens van 3-5 jaar – Opleidingsniveau ouders is hbo, wo of onbekend – Juridische vader woont bij kind – Geen GGZ-traject of jeugdbescherming	Vergelijkbaar met L2, maar dan voor jongens. Opvallend dat hier opleiding ouders belangrijk is, en niet inkomen.	153 505	375	2%	3%

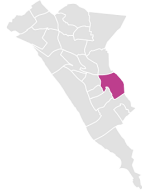
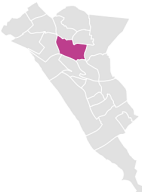
6.4 Overzicht buurten

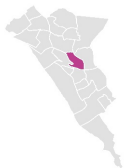
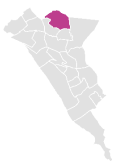
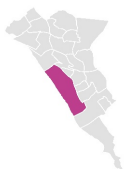
Tabel 2 Kort overzicht van jeugdigen, instroom, en profielen voor elk van de Heerlense wijken

Locatie	Naam van de buurt	Aantal jeugdigen	Instroom naar jeugdhulp 2015			Profielen in deze buurt	Opvallend
			Aantal	%	Duiding		
	Bekkerveld	450	20	4%	Veel lager	Laag instroomrisico: profielen H4 en H5 komen veel minder voor, en L2 en L3 juist veel vaker.	Laagste instroompercentage naar jeugdhulp. Hoogste aandeel van profiel L2. De aantallen jeugdigen voor profiel H1, H2 en H3 zijn te laag om te publiceren.
	Caumerveld-Douve Weien	655	35	6%	Lager	Laag instroomrisico: profielen H4 en H5 komen veel minder voor, en L2 en L3 juist veel vaker.	De aantallen jeugdigen voor profiel H1, H2 en H3 zijn te laag om te publiceren. Hoogste aandeel van profiel L4.
	Eikenderveld	340	30	9%	Hoger	Vrij gemiddeld, al komt profiel L1 veel vaker voor.	Na Molenberg het hoogste instroompercentage naar jeugdhulp. Hoogste aandeel van profielen H2, H3 en L1. De aantallen jeugdigen voor profiel H1 en L4 zijn te laag om te publiceren.

Locatie	Naam van de buurt	Aantal jeugdigen	Instroom naar jeugdhulp 2015			Profielen in deze buurt	Opvallend
			Aantal	%	Duiding		
	Heerlen-Centrum	375	15	5%	Veel lager	Laag instroomrisico: profiel H5 komt veel minder voor, maar L2 juist veel vaker.	Na Bakkerveld het een na laagste percentage instroom naar jeugdhulp. De aantallen jeugdigen voor profiel H1, H3 en H4 zijn te laag om te publiceren.
	Heerlerbaan-Centrum	485	40	8%	Gemiddeld	Hoog instroomrisico: profiel H5 komt veel vaker voor, en L2 en L4 veel minder.	Hoogste aandeel van profiel H5. Het aantal jeugdigen voor profiel H3 is te laag om te publiceren.
	Heerlerbaan-Schil	1 075	85	8%	Gemiddeld	Gemengd beeld: profiel H5 komt veel minder voor, maar L1 ook. Profielen H2 en H4 komen minder voor.	Eén van de drie buurten waar het meeste jeugdigen instroomden, en derde buurt in aantal jeugdigen.
	Heerlerheide-Passart	840	60	7%	Gemiddeld	Indicatie voor hoge instroom: profiel H5 komt veel vaker voor, en L2 juist veel minder.	Geen bijzonderheden.

Locatie	Naam van de buurt	Aantal jeugdigen	Instroom naar jeugdhulp 2015			Profielen in deze buurt	Opvallend
			Aantal	%	Duiding		
	Heksenbergh	505	30	6%	Gemiddeld	Gemengd beeld: profiel H5 komt veel vaker voor, maar H4 juist veel minder.	De aantallen jeugdigen voor profiel H1, H2 en H3 zijn te laag om te publiceren.
	Hoensbroek-De Dem	1 050	85	8%	Hoger	Hoog instroomrisico: profiel H5 komt veel vaker voor, en profielen L1 en L2 juist veel minder.	Eén van de drie buurten waar het meeste jeugdigen instroomden.
	Maria Gewandenterschuren	660	50	8%	Gemiddeld	Vrij gemiddeld, al komt profiel L4 duidelijk minder vaak voor.	Geen bijzonderheden.
	Mariarade	565	40	7%	Gemiddeld	Vrij gemiddeld, al komt profiel H5 duidelijk minder vaak voor.	Het aantal jeugdigen voor profiel H3 is te laag om te publiceren.

Locatie	Naam van de buurt	Aantal jeugdigen	Instroom naar jeugdhulp 2015			Profielen in deze buurt	Opvallend
			Aantal	%	Duiding		
	Meezenbroek-Schaesbergerveld	1 155	80	7%	Gemiddeld	Vrij gemiddeld, al komt profiel L1 veel vaker voor.	Binnen Heerlen de buurt met het meeste jeugdigen.
	Molenberg	770	75	9%	Veel hoger	Vrij gemiddeld, al komt profiel L4 veel vaker voor.	Hoogste instroompercentage naar jeugdhulp van Heerlen.
	Nieuw Lotbroek	765	50	6%	Gemiddeld	Vrij gemiddeld: profiel H4 komt vaker voor, en profiel L3 minder.	Geen bijzonderheden.
	Rennemig-Beersdal	1 030	65	7%	Gemiddeld	Hoog instroomrisico: profiel H4 komt veel vaker voor, maar L2, L3 en L4 juist veel minder.	Hoogste aandeel van profiel H4.

Locatie	Naam van de buurt	Aantal jeugdigen	Instroom naar jeugdhulp 2015			Profielen in deze buurt	Opvallend
			Aantal	%	Duiding		
	Schandelen-Grasbroek	750	50	7%	Gemiddeld	Laag instroomrisico: profiel H5 komt veel minder voor, maar L1 juist veel vaker.	Geen bijzonderheden.
	Vrieheide-De Stack	1 080	85	8%	Gemiddeld	Hoog instroomrisico: profielen H1 en H4 komen veel vaker voor, profielen H2 en H5 vaker, terwijl L1, L2 en L4 juist veel minder vaak voorkomen.	Eén van de drie buurten waar het meeste jeugdigen instroomden, en tweede buurt in aantal jeugdigen. Hoogste aandeel van profiel H1.
	Welten-Benzenrade	545	25	5%	Veel lager	Laag instroomrisico: profielen H4 en H5 komen veel minder voor, en L2 juist veel vaker.	Na Bakkerveld het een na laagste percentage instroom naar jeugdhulp. De aantallen jeugdigen voor profiel H1 en H3 zijn te laag om te publiceren.
	Zeswegen-Nieuw Husken	845	55	7%	Gemiddeld	Vrij gemiddeld, al komt profiel L2 veel minder voor.	Geen bijzonderheden.

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2018-2019	2018 tot en met 2019
2018/2019	Het gemiddelde over de jaren 2018 tot en met 2019
2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2018 en eindigend in 2019
2016/'17-2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2016/'17 tot en met 2018/'19

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2019.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.